KASTA UT IKEA-BÄNKEN

Text Geir Nordby
Foto John Nordahl

Precis som en del människor blir illamående när de är ute och seglar kan hifi-elektronik reagera på en ostabil tillvaro. Ett bra stereorack minimerar eller eliminerar anläggningens sjösjuka på ett effektivt sätt.

Anläggningens omgivning och omvärld påverkar dess arbetsförhållanden. Vibrationer fortplantar sig inuti komponenterna och påverkar de elektriska kretsarna, vilket i sin tur kan påverka ljudkvaliteten. För de som lägger en hel del pengar på sin stereo eller hemmabio kan det därför löna sig att investera i en bra stereomöbel.

Det finns i princip två sätt att absorbera vibrationer. Det ena är ren och skär massa, och helst ordentligt mycket av den varan. Det finns hifi-möbler som har stenplattor stora som salongsdörrar och som väger bly! Sådana passar dock bäst för riktigt inbitna entusiaster, eftersom de inte är särskilt vackra att beskåda i ett smakfullt inrett vardagsrum...

Den andra tekniken för att absorbera vibrationer fungerar med hjälp av fjädring eller dämpning. Denna gör att möbeln kan vara mindre och inte alls lika tung. Vilken teknik som fungerar bäst kan bero mycket på underlaget, men av hänsyn till alla inredningsintresserade har vi denna gång tittat närmare på två möbler av måttlig storlek, som använder sig av någon form av dämpning. Båda produkterna är moduluppbyggda, så de kan modifieras om så önskas. Båda kan dessutom fyllas med sand för att öka tyngden. Observera dock att sand inte nödvändigtvis innebär att ljudet blir bättre. Det beror på underlaget och materialet som används i själva möbeln. I vårt testrum låter både bänkar och högtalarstativ ofta bättre när de inte är sandfyllda, och därför testar vi båda bänkarna som de levereras.

Testet

För att testet ska bli så pålitligt som möjligt har vi placerat identiska – och inspelade – komponenter i båda möblerna. Allt för att vi snabbt ska kunna växla mellan anläggningarna för att höra eventuella skillnader.

Vi testade DVD-spelaren DVD26 och förstärkaren SPA21 från svenska Primare i vårt decembernummer och fick oss en riktigt god jul! Vi har velat upprepa välljudet och har därför lånat ytterligare en uppsättning elektronik.

För att vara helt säkra på att det inte finns några skillnader i ljud mellan de två anläggningarna har vi dessutom flyttat runt apparaterna mellan hifi-möblerna. Det vore ju synd om möblerna skulle få skulden för något de inte har gjort!

Han majestät Skilfing

Möblerna som säljs under märkesnamnet Skilfing tillverkas i Sverige av O.L.B Audio. Namnet Skilfing finns i de äldsta bevarade nordiska sån-

VI TESTAR

- Skilfing 80 8 000 kr
- Solid Tech Radius Solo 7 200 kr

gerna och var namnet på den fornsvenska kungaätten. Det var även ett av Odens många tilltalsnamn, och kan alltså tyckas vara en ambitiös beteckning på en stereomöbel. Men faktum är att ordet egentligen betyder just bänk eller hylla.

Det första stället som vibrationer fortplantar sig genom i möbelns fötter. Skilfings immunförsvar består bland annat av en invändig dämpning så att en del vibrationer stoppas redan här.

Vibrationer som fortplantar sig upp i möbelns skelett måste stoppas innan de når ut i hyllplanen. På Skilfings möbel hänger varje hylla därför i fyra fjädrar för att koppla loss det från resten av möbeln. Det ingår fjädrar som är olika styva, som är märkta med hur många kilo de är avsedda för. Allt från 15 till 45 kilo ingår, men det också går att köpa andra fjädrar separat. Hyllorna justeras steglöst oberoende av varandra så att de kan anpassas efter olika stora apparater.

Skilfing 80 är, precis som namnet antyder, 80 centimeter hög och finns med fyra eller fem hyllor. Möbeln kostar 8 000 kronor med fyra hyllplan och 9 000 med fem hyllplan.

15 år av dämpning

Det har gått 15 år sedan Solid Tech med Björn Ohlson i spetsen började experimentera med vibrationsdämpande hifi-möbler. Han tyckte att marknadens dåvarande lösningar förändrade ljudet, men inte alltid till det bättre. Han valde därför att gå sin egen väg. De första möblerna hade luftdämpning, men de visade sig så småningom vara svåra att använda. Utvecklingen gick vidare med fjädrande dämpning.

Radius Solo har i grund och botten varken luft- eller fjäderdämpning, men en fjäderbaserad dämpningssats kan köpas både till hyllorna i toppen och i mitten. I detta test använder vi detta dämpsystem till de två mittersta hyllorna. Dessutom använder vi Solid Techs egenproducerade fjädrande fötter som placeras under fötterna på varje komponent. Vi kan avslöja med en gång att vi fick bäst resultat i vårt testrum när vi använde både dessa dämpsystem.

Hos Solid Tech avgörs styvheten av antalet fjädrar som används. Ju tyngre apparaten är desto styvare fötter behöver man. Men det är inte komplicerat att justera detta och det ingår en bruksanvisning. IKEA:s möbler är betydligt värre ibland...

Grundversionen av Radius Solo består av fyra hyllplan, inklusive topplatta. Benen är fast planterade i golvet (och försedda med spikes).

Ljudet

Det är ingen tvekan om att båda bänkarna ger ett betydligt bättre ljud än om apparaterna står på en billig IKEA-bänk – eller i värsta fall direkt på golvet. Skillnaderna i ljudkvalitet varierar men gemensamt för båda bänkarna är att de ger ett större lugn i tysta partier och att intensiv musik får större spelrum. Musiken låter helt enkelt mer levande.

Solid Tech ger ett märkbart lyft i diskantregistret. Stina Nordenstam har en lågmäld och ljus röst. Men det kommer massor av luft från hennes stämband, vilket bara de bästa High End-produkterna lyckas förmedla helt och hållet. Men med Solid Tech får elektroniken bättre arbetsförhållanden än med vanliga bänkar, och det innebär att klangfärgerna i diskantregistret uppenbarar sig. Samtidigt dras ljudbilden ut mot sidorna och blir mer transparent. Detta gör musiken mer angenäm att lyssna på, och det kittlar mer i öronen. Flöjterna på Mahlers 5:e symfoni är svävande och delikata och man hör tydligt en och annan hostning. Någon i orkestern är uppenbarligen förkyld...

Basregistret är bra, men inte lika imponerande som det övre frekvensregistret. Tuborna har ett fint fundament men är inte lika briljanta som flöjterna. Radius Solo är tveklöst mycket bättre på allt än billiga bänkar, men underteckknad hade nog hoppats på en ännu större skillnad i basregistret.

Skilfings möbel gör någonting helt annat. I stället för att dra ut de luftigaste övertonerna så får musiken ett bättre fokus i mellan- och basregistret. Trumpeterna låter livligare och tuborna får substansen och dynamiken de behöver för att verkligen blåsa liv i oss! Och ljudbil-

den öppnar sig. Djupperspektivet är bättre. Trumpeterna dras ut närmare lyssnaren medan fiolerna stannar kvar längre bak. Illusionen av en tredimensionell konsertsal blir mer komplett. Radius Solo ger en ännu bredare ljudbild, men vi får samma förbättring av ljudet med Skilfing. Av rädsla för att vara offer för självbedrägeri byter jag musik och sätter på Milla Jovovichs ”The Divine Comedy”. Låt tre, ”It’s Your Life”, börjar med mandolin, gitarr och bazouki, ett traditionellt irländskt stränginstrument. Dessa tre separeras synnerligen väl från varandra och ljudbilden är mer tredimensionell än jag hört tidigare. Det händer liksom mer i ljudbilden än jag är van vid.

Tillbaka till Radius Solo. Där är plockandet på strängarna i toppen ännu lite sprödare, men djupet är inte lika stort. Dessutom markeras inte basen och bastrumman på riktigt samma sätt som med Skilfing och det låter lite plattare allra längst ned.

Samma skillnader visar sig på hård musik från Rage Against the Machine, Nine Inch Nails, Rammstein och Marilyn Manson. Musiken får en aning mer liv med Skilfing och de lägsta oktaverna får en större tyngd.

Slutsats

Det är ingen tvekan om att underlaget som stereokomponenterna vilar på har en inverkan på ljudkvaliteten. Det visar båda dessa hifimöbbler, som båda reducerar vibrationer men som påverkar ljudet på olika sätt.

Vilken man tycker är bäst handlar mest om personlig smak, även om jag personligen föll mer för Skilfings karaktär. Möbeln gav musiken mer liv och rytm, medan Solid Techs Radius Solo fokuserade mer på att ta fram de högsta övertonerna och öppna upp ljudbilden på bredden. Tänk bara på att ljudkvaliteten påverkas av underlaget. Vår testlokal har ett relativt levande golv med en heltäckande matta.

Men en sak är säker: båda möblerna förbättrar ljudkvaliteten markant jämfört med billiga stereomöbler, som definitivt inte hör hemma i en High End-anläggning!

Skilfing 80
Pris: 8 000 kr
Distributör: Hifi-agenten
www.hifi-agenten.se

Solid Tech Radius Solo med dämpning
Pris: 7 200 kr
Distributör: Solid Tech
www.solid-tech.net